

ZÉRÓ KARBON KÖZPONT POLICY BRIEF

1/2022

MNB - ZKK Napenergia Fórum

2022. JANUÁR

”

A magyar gazdaság klímasemlegesség irányába történő átalakulásának kulcsterülete az időjárásfüggő villamosenergia-termelési technológiák, ezen belül kiemelten a napenergia széleskörű alkalmazása. Az elmúlt három évben exponenciálisan nőtt a beépített napelemes kapacitások volumene, ez a robbanásszerű folyamat számos megoldandó műszaki, üzleti, hálózatfejlesztési és piacintegrációs feladatot vet fel és jelentős innovációs lehetőségeket is rejt magában. A napenergia beruházások finanszírozása a hazai bankszektor tevékenységének is kiemelt területe.

Az MNB – ZKK Napenergia Fórum együttműködési platformként szolgál az iparág fejlődésében érdekelt iparági szereplők, pénzügyi intézmények, kormányzati szervek és egyetemi kutatók számára a hazai napenergia hasznosítás főbb fejleményeinek nyomon követésére, az említett problémák azonosítására, a legfrissebb technológiai eredmények és az innovációt igénylő problémák megismerésére.¹

Dr. Kaderják Péter

Dr. Szolnoki Pálma

---

¹ Szeretnénk köszönetet mondani az MNB Fenntartható Pénzügyek Főosztály munkatársainak, Szarvas Nórának és Jókuthy Laurának a jelen szakpolitikai javaslatokhoz nyújtott kiemelkedő szakmai támogatásukért.

ZKK Szakpolitikai javaslatok

A privát hosszútávú áramvásárlási szerződéses konstrukciók magyarországi elterjedésének támogatására

Kiemelt szakpolitikai következtetések és ajánlások

- Mivel a privát hosszútávú áramvásárlási szerződéses (CPPA²) konstrukcióban létrejövő naperómű fejlesztések nem igényelnek ártámogatást, térnyerésük elősegítése szabályozási, költségvetési és klímavédelmi szempontból egyaránt kívánatos.
- A fórum tapasztalatai alapján a CPPA-k egyelőre nem terjedtek el a magyar árampiacon, aminek oka a megújuló támogatási rendszerekhez képest új kockázati faktorok megjelenése. Ezek kezelésében a CPPA-k elterjedésének kezdeti fázisában állami szerepvállalás segíthet, jelen szakpolitikai ajánlásaink ennek lehetséges formáira tesznek javaslatot.
- CPPA projektekre alkalmazható állami hitelgarancia struktúrák és állami szerepvállalás melletti alárendelt finanszírozás kialakítása kívánatos. Ezek révén mind a CPPA-k kapcsán jelentkező partnerkockázat, mind a banki finanszírozásban megjelenő negatív revenue tail³ kockázat sikeresen kezelhető lenne.
- A fenti eszközökön túl meg kell vizsgálni a fedezett értékpapír-/kötvénystruktúrák kialakításának jogi lehetőségét a CPPA projektek tömegessé válásának elősegítése érdekében.
- A telephelyi CPPA projektek esetén az ingatlanjogi szabályok megfelelő módosításával garantálni kell, hogy a telephelyet tulajdonló céget, valamint annak eszközeit és a telephelyet érintő eljárások esetén a naperómű további üzemelése és a hitelezői biztosítékok hozzáférhetősége és behajthatósága biztosított legyen.
- A hálózati CPPA projektek előmozdítása érdekében kiemelten fontos, hogy minél hamarabb átlátható, piackonform, hálózati kapacitáskiosztási rendszer lépjen életbe mind az elosztói, mind az átviteli kapacitások esetén.
- Indokolt a megújuló áramtermelők Robin Hood adó fizetés alóli mentességét üzleti modell semlegessé tenni, azaz a mentességet a CPPA konstrukcióban megvalósuló projektekre is kiterjeszteni.

---

² Corporate Power Purchase Agreement

³ Leegyszerűsítve, amennyiben az előre rögzített bevétellel rendelkező időtáv (pl. támogatási futamidő, vagy jelen esetben a CPPA futamidő) rövidebb, mint a banki finanszírozás futamideje, akkor negatív revenue tail-ről beszélünk.

Háttér

A közel két évtizede sikeresen működő támogatási rendszerek (KÁT és METÁR) által generált fejlődés után meglehetősen új szakaszba léphet hazánkban is a megújuló energia alapú erőművi kapacitások bővülése, és elérkezünk a kívánatos állapotig, amikor már a kereskedelmi méretű naperőmű beruházások is piaci alapon, ár- vagy beruházási támogatás nélkül valósulnak meg.

Szakpolitikai ajánlásunkban azt járjuk körül, hogy mi szükséges ahhoz, hogy ez a folyamat lendületet kapjon, milyen akadályok vannak jelenleg a rendszerben, milyen módon lehet ezeket feloldani, és az akadályozó tényezők feloldásán túl milyen szakpolitikai eszközök nyújthatnak további segítséget a magyarországi megújuló erőművi kapacitások piaci alapú bővüléséhez.

Nyugat-európai trendek

A naperőművi áramtermelési költségek (LCOE)⁴ csökkenése révén az új naperőmű projektek megvalósulásához egyre kevesebb támogatásra van szükség, illetve egyre gyakoribb a támogatás nélkül, piaci alapon megépülő projekt. Ez utóbbi esetben a megújuló energiatermelési projektek általában ún. privát hosszú távú áramvásárlási szerződéses (CPPA) konstrukciók keretében jönnek létre. Azaz a kezdeti jelentős beruházási költség megtérülésének biztosítására az államilag garantált árú felvásárlást egy magánszereplővel (nagy energiafogyasztó) kötött hosszú távú áramvásárlási szerződés váltja fel.

Nyugat-Európában a 2010-es évek elején kerültek az első megújuló CPPA-k aláírásra. Ekkor a magas költségek miatt inkább csak pionír, marketing jelleggel néhány IT cég kötött ilyen szerződést. A CPPA szerződések igazi felfutása 2019 után következett be, elsősorban a szél- és napenergia bázisú villamosenergia-termelés fajlagos költségének drasztikus, a nagykereskedelmi áramárak szintjéhez egyre jobban közelítő csökkenésével. Míg addig főként az északi országokban (Svédország, Norvégia, Finnország, Hollandia, Nagy-Britannia) kötöttek CPPA-t az olcsóbb szeles kapacitásokra, 2019-től egyre fajsúlyosabbá váltak a napenergiás projektek, és Spanyolország vált az egyik fő CPPA központtá. 2019-től egyre több országban, köztük a közép-kelet-európai régióban is beindultak a CPPA tranzakciók. Lengyelországban 2020-ban már 167 MW⁵ megújuló kapacitás került CPPA keretében lekötésre, 2021-ben pedig tovább bővült a portfólió pl. a Danone vásárlásaival.⁶

Magyarországi CPPA lehetőségek

A magyar megújuló támogatási rendszer, a METÁR tenderek elmúlt kétévi eredményei is azt jelzik, hogy ma már egyre kisebb mértékben van szükség államilag garantált ártámogatásra a megújuló kapacitások bővüléséhez. A METÁR tenderek súlyozott átlagos nyertes árai tenderről tenderre csökkentek, és tavaly már 17 Ft/kWh alá kerültek,⁷ ami bőven az éves piaci referencia ár⁸ alatt volt.

⁴ Az élettartamra vonatkoztatott fajlagos villamosenergia-költség – levelized cost of electricity

⁵ Forrás: Greeninvestmentgroup

⁶ A lengyel CPPA-k on shore szeles projektekre vonatkoznak.

⁷ A 2021 áprilisában harmadik alkalommal kiírt METÁR tender eredményeiről szóló összefoglalót lásd itt: http://www.mekh.hu/download/8/fa/01000/metar_2021_aprilis_osszefoglalo_ertekeles.pdf. A nyertes, kizárólag naperőművi pályázatok átlagára a 2021. augusztus 1-i beadási nap árfolyamával számolva 47,6 EUR/MWh szinten alakult ki.

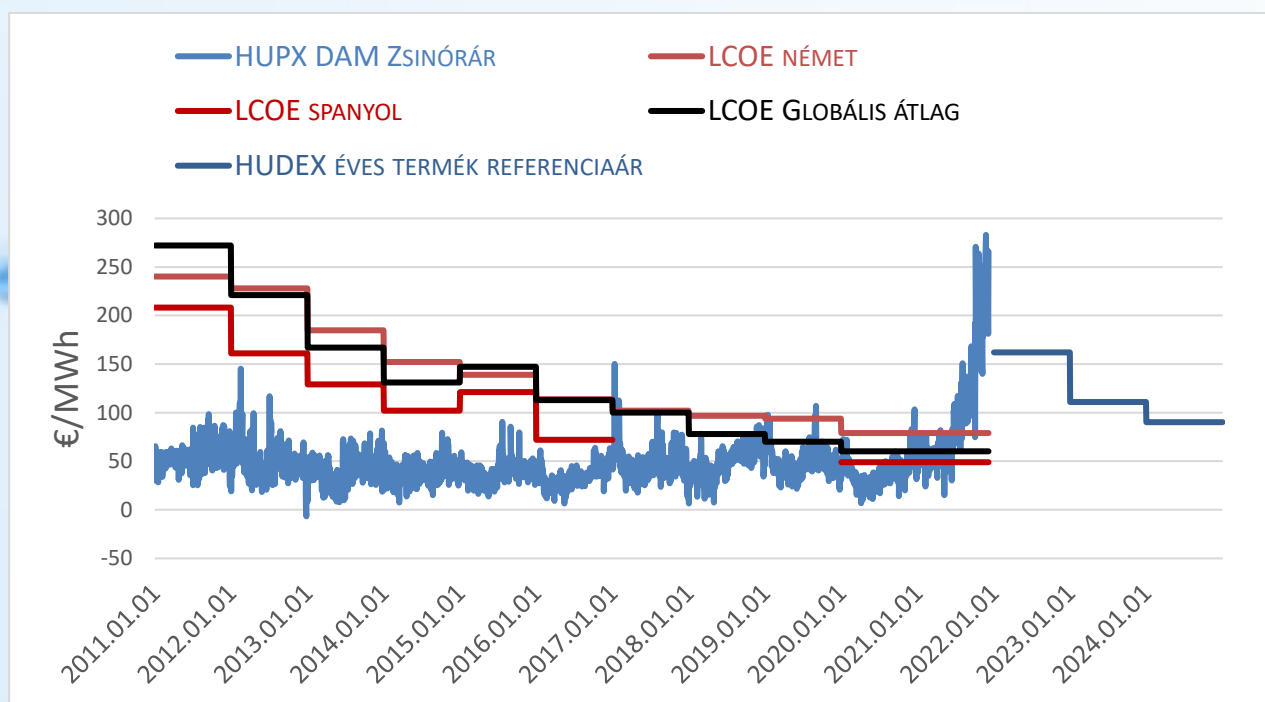
⁸ A METÁR egy prémium alapú támogatási rendszer, ahol a nyertesek adott hónapra vonatkozó fajlagos támogatását, a tender során ajánlott (nyertes) ár és az adott hónapra vonatkozó utólagos (ex post) referencia piaci ár különbsége adja meg. Az ex post referencia piaci árat a Mavir számítja és teszi közzé havonta a 299/2017. (X. 17.) Korm. rendelet 15. § (1) alapján, napenergia esetében például „a hazai szervezett villamosenergia-piac másnapi órás árának napenergiát felhasználó - kötelező átvételben vagy prémium

Azonban a nyertes pályázók között egyelőre alacsony azon projektek aránya, melyek kivitelezése sikeres banki projektfinanszírozás bevonásával indulhatott el, ami jól szemlélteti a METÁR rendszerben jelentkező magasabb finanszírozói kockázatokat.⁹

Ahhoz, hogy a támogatási rendszert felválthassák a piaci alapú konstrukciók, szükséges, hogy az erőművi beruházó és a tipikusan öt finanszírozó bank piaci alapon is biztosítva láthassa a jelentős induló beruházási költség megtérülését. A pusztán spot piacra termelés egyelőre túlzottan kockázatos, a nagykereskedelmi áramár ingadozása nem teszi lehetővé a tíz év feletti megtérülésű projektek banki finanszírozhatóságát. Hosszú távú, biztos felvásárlási kilátásra van szükség, amely egy kiszámítható bevételi folyamatot garantál, ehhez viszont kell egy felvásárló partner.

Szerencsére fogyasztói oldalról hazánkban is egyre racionálisabb opcióvá kezd válni egy CPPA konstrukcióba való beszállás. Ennek okai:

- A napenergiás áramtermelés fajlagos költségének abszolút és a nagykereskedelmi áramárhoz viszonyított relatív szintjében bekövetkező folyamatos csökkenése lehetővé teszi, hogy ma már Magyarországon is a piaci árral versenyképes áron lehessen CPPA-kat kötni. (lásd 1. ábra) Ezt a helyzetet a közelmúltban elindult áramár-emelkedés még inkább megszilárdította, a jelenlegi 2024-ig jegyzett HUDEX futures árak is bőven a napenergiás LCOE értékek fölött vannak.
- A hosszú távú áramvásárlási szerződés egy nagyfogyasztó számára védelmet tud nyújtani a nagykereskedelmi villamosenergia-piacot jellemző jelentős áringadozástól, kiszámítható energiaköltség-folyamat biztosítva.
- Végül a megújuló CPPA-k megkötése mellett szól fogyasztói oldalon az is, hogy egyre fontosabb szemponttá kezd válni számukra energiabeszerezésük 'zöldítése'. A zöldítés önmagában kezd vállalati értéké/követelménnyé válni.

1. ábra: A HUPX spot villamosenergia-árak és a napenergiás áramtermelés LCOE értékeinek időbeni alakulása
 Forrás: az LCOE értékek forrása: IRENA; a HUDEX éves termékhez tartozó időpont: 2021. december 7.

típusú támogatásban részesülő - erőműegységek tárgyhónap egyes óráira összesített termelésével súlyozott havi átlagára". 2021 során az ex post havi referencia piaci árak mindvégig 17 Ft/kWh fölött voltak, 2021. január – november hónapok ex post referencia piaci árainak átlaga 36,23 Ft/kWh volt.

⁹ Ebben a témában érdemes a jegybank „A hazai megújulóenergia-termelés finanszírozása: kihívások és lehetőségek” tanulmányát elolvasni.

Mindezek miatt a privát PPA-k térnyerése hazánkban is egyre inkább valószínűsíthető.¹⁰ És **mivel a CPPA-k azt az ígéretet hordozzák magukban, hogy úgy teremtenek termékeny talajt a megújuló energia alapú erőművi kapacitások bővülésének, hogy közben nincs szükség közvetlen ártámogatásra, ez az irány a villamos energia piac fejlődése és az állam számára is kívánatos. Kevesebb piactorzítás és (fogyasztókra allokált) támogatási költség mellett haladhatunk előre a klímavédelmi célok teljesítésében.**

Mindezért fontos megvizsgálni, hogy hogyan lehet segíteni a hazai CPPA piac beindulását, hogyan lehet szorgalmazni, hogy az állami támogatású METÁR rendszer helyett a piaci alapú megoldást válasszák az erőművi beruházók.

2021. december 9-én az MNB ZKK Napenergia Fórumon a CPPA-k magyarországi lehetőségeit jártuk körül a fő érintettekkel: az erőművi beruházói, fogyasztói és finanszírozói oldal képviselőivel, illetve jogi és szabályozási szakemberekkel. A Fórum számos olyan pontra mutatott rá, amelyek jelenleg akadályozhatják a CPPA piac létrejöttét és fejlődését, és amelyek mentén ezért érdemes lehet szakpolitikai lépéseket tenni.

A konstrukciókról röviden

A Fórum előadói egyetértettek abban, hogy a lehetséges CPPA konstrukciók közül hazánkban leghamarabb az ún. **telephelyi** (on-site) változat megjelenése várható, azaz amikor magának a fogyasztónak a telephelyén kerül kialakításra a naperőmű, a felhasználó magánvezeték-hálózatára kapcsolódva. Ennek a konstrukciónak számos előnye van. Az egyik legfontosabb, hogy az elszámolási mérőberendezés mögötti ('behind the meter') kialakításából fakadóan a naperőmű által termelt és helyben elfogyasztott energiára nem rakódik hálózati tarifa költség. A telephelyi konstrukció másik kiemelt előnye, hogy azzal, hogy láthatóan jelen van, sokkal kézzelfoghatóbb, látványosabb a cég dolgozói és a cég ügyfelei számára is a vállalat zöld irányú elköteleződése.

A telephelyi konstrukció viszont egy korlátos lehetőség, egyrészt azért, mert csak azoknak a fogyasztóknak opció, akiknek olyan a telephelyük, hogy egy erőmű helyben is kialakítható rajta, másrészt azért is, mert ebben az esetben a CPPA termék nem finomítható tovább: egyszerűen a mindenkori naperőművi termelés kerül értékesítésre (pay as produced), ehhez kell a fogyasztónak a kereskedőjével igazodni.

A **hálózati** (grid) projektek ehhez képest több lehetőséget rejtenek, bármely fogyasztó számára elérhetők, és akár kereskedő közbeiktatásával, akár több termelő vagy eszköz bevonásával kifinomultabb termék nyújtható a vevő számára. A hálózati projektek esetén két fő irány alakult ki, a **fizikai** és a **virtuális** CPPA. A fizikai esetében egy konkrét erőművi projekttel kerül sor szerződéskötésre fizikai szállításra, és általában egy kereskedő közbeiktatása révén (sleeved CPPA) jön létre. A virtuális esetében viszont már teljesen pénzügyi termékről beszélhetünk, pénzügyi elszámolással. Egy virtuális CPPA esetén a vevő fix árat garantál az erőművi beruházó/termelő számára a szerződött időre, de az áramot nem veszi át tőle, csak a megújuló eredetigazolást. A termelő a piacon értékesíti az áramot, amit termel, és a CPPA vevő is az áramszükségletét továbbra is a piacról/kereskedője révén elégíti ki. A két fél között nincs fizikai árammozgás, elszámolás. A virtuális CPPA egy CFD-ként (contract for difference) működik, ha a termelő a CPPA ár alatt tudta csak értékesíteni a megtermelt villamos energiát a piacon, akkor a fix árig, kipótolja neki a CPPA vevő, míg ha a piaci ár a CPPA fix ár fölött volt, akkor a termelő a különbözetet megfizeti a CPPA vevő felé. Mind a fizikai, mind a virtuális CPPA esetében a fix ár a kiindulási alap konstrukció, de egyre gyakrabban

¹⁰ Az egyik első ilyen jellegű tranzakcióról [lásd.](#)

hallani olyan megoldásokról, ahol a portfólió egy részére változó árazást vezetnek be. Ez a konstrukció valójában a szerződéses időtartammal járó kööttség lazítását is jelenti.

Kihívások

Már a konstrukciókból is látható, hogy egy CPPA jóval bonyolultabb rendszer, mint például beruházói oldalon egy METÁR, vagy fogyasztói oldalon egy teljes ellátás alapú szerződés. A CPPA mind a négy féltől, azaz az erőművi beruházótól, a fogyasztótól, a finanszírozótól és a kapcsolódó kereskedőtől is működési modellváltást igényel, mindenkinek ki kell lépnie a komfortzónájából, és több felelősséget, több kockázatot kell vállalnia, szakértelmet kell kiépítenie. Viszont a nemzetközi tapasztalatok azt támasztják alá, hogy érdemes ebbe az irányba elindulni, a kockázatok megfelelő allokálásával működőképessé, és kedvező lehet ez a struktúra, népszerűsége egyre nő.

Jól azonosíthatóak olyan pontok, amelyek a jelenlegi megújuló termelők számára is kihívást jelentenek, és a CPPA konstrukciók esetében is kiemelt szereppel bírnak majd. Ezek közül a Fórum résztvevői szerint várhatóan az egyik legfajszínűsabb kérdés a kiegyenlítés költségének kockázatának kezelése/megosztása lesz majd a CPPA-k tárgyalása során, míg a másik akut és egyre mélyülő probléma a hálózati kapacitásokhoz való hozzáférés elégtelensége.

Az is látható, hogy vannak olyan pontok, amelyek viszont kifejezetten CPPA specifikusak és a CPPA-k létrejöttét nehezítik. Az alábbiakban a – Fórumon elhangzottak alapján azonosított – három legfontosabb ilyen jellegű akadályt emeljük ki és teszünk javaslatot az azonosított nehézség feloldására vonatkozó szakpolitikai intézkedésre. Végül negyedik témaként és egyben felvezetésként a következő Fórumra, a hálózati kapacitáskiosztás problémakörét emeljük ki.

1. Partnerkockázat

A CPPA-k vevői oldala ideális esetben egy kiváló hitelminősítéssel bíró, hihetően tíz évvel később is biztos lábakon álló jelentős villamosenergia-felhasználó, amely hajlandó is ilyen hosszú elköteleződést vállalni. Ez a feltétel ugyan érthető az eladó és finanszírozó oldaláról, de rendkívül lekorlátozza a CPPA-k terjedésének körét. Miközben az lenne a kívánatos, hogy minél szélesebb fogyasztói kör, akár kkv-k is tudjanak piaci alapon megújuló termelést hosszú távon lekötni, akár úgy, hogy többen összeállnak, addig ezek a feltételek csak a prémium minősítésű multinacionális cégeket engedik be a piacra.

Ezért az olyan intézkedések, amelyek támogatják a felhasználók hitelképességét, csökkentik a bankok kockázatát, előmozdíthatják a CPPA piacot. Ilyen intézkedések lehetnek például:

- **Állami hitelgarancia struktúrák, amelyek a vevő nem fizetése vagy a CPPA felmondása esetén biztosítják a bankhitel megtérülését.** Ezek különböző struktúrákban valósulhatnak meg, fedezhetik például a CPPA megszűnésekor fennálló teljes hitelösszeget, de korlátozódhatnak a CPPA helyébe lépő kereskedői PPA alacsonyabb árazásából adódó bevétel és cash-flow kiesésre (cash deficiency garancia).
- **Alárendelt finanszírozás bevonása.** Ebben az esetben a bankhitel a szervezett piaci vagy kereskedői energiaárak alapján visszafizethető hitelösszegben korlátozódik, és egy kiegészítő állami finanszírozó nyújthatna alárendelt vagy mezzanine finanszírozási forrást, amely a CPPA megszűnése esetén elsőként viseli a piaci ár feletti CPPA ár elvesztéséből származó veszteségeket. Ez történhet például úgy, hogy a hitelfelvevő erőmű a cash-flow-ját mindaddig a bankhitel törlesztésére fordítja, amíg a bankhitel teljes mértékben visszafizetésre kerül, és csak ezt követi az alárendelt forrás törlesztése, vagy történhet a bankhitel szenior rangsorolásával az adott évi adósságszolgálaton belül, amit a szabad cash flow erejéig követhet az alárendelt/junior finanszírozó törlesztése is. Ezért amennyiben a finanszírozási futamidő alatt

megszűnik a CPPA, a bankhitel törlesztése rendben megtörténhet az eredeti futamidőn belül, miközben az alárendelt finanszírozás törlesztésére futamidő hosszabbítás mellett kerülhet sor.

A telephelyi CPPA kialakítás esetében a partnerkockázatnak van egy további kezelendő pontja. Ekkor ugyanis a naperőmű a fogyasztóval fizikailag is jóval szorosabban össze van kötve, ezért, ha a fogyasztó bármilyen okból (akár csőd, akár kivonulás az országból) felhagy a tevékenységével vagy elhagyja a telephelyet, akkor az erőművi termelés értékesítése sokkal nehezebb feladattá válik, mint egy hálózati CPPA projekt esetében.

- Az ilyen eseteknél mérsékelheti a kockázatot, ha az ingatlanjogi szabályozás biztosítja annak lehetőségét, hogy a naperőmű külön helyrajzi számon nyilvántartva, jogilag különálló ingatlanként létezhesen. Ebben az esetben az ingatlanra bejegyzett jelzálog- illetve opciós vásárlási jogok biztosíthatják a hitelezői hozzáférést és kontrollt az erőmű eszközei felett, valamint szükség esetén (például a telephelyet tulajdonló cég fizetési képtelensége vagy felszámolása esetén) megvalósulhat az erőmű értékesítése és további üzemeltetése a közcélú hálózathoz történő csatlakozást követően.

2. Futamidő igények összehangolása

Az állami támogatási rendszerek maguk is tartalmaznak egy futamidőt, amely mind az erőművi beruházó, mind az őt finanszírozó fél számára egyfajta horgony volt a finanszírozás megtervezésénél. A maximum 25 éves KÁT támogatási periódus hozzávetőleg 10 évvel haladta meg a banki finanszírozás futamidejét, ezt az időszakot nevezzük 'revenue tail'-nek, ami a bankhittel kapcsolatos fizetési nehézségek esetén is elegendő teret biztosított a bankhitel átstrukturálására és átütemezésére. A 15 éves METÁR támogatási periódus ezt a 'revenue tail'-t nullára csökkentette, azaz a támogatási periódus nem haladja meg a bankhitel futamidejét. A piaci projektek esetében viszont nem létezik ilyen horgony, a felhasználói, valamint a beruházói és banki feleknek meg kell egyezniük egy mindenki számára elfogadható időtávban. Ugyanakkor – ahogy az a Fórumon is kiderült – a két oldal elvárásai között eltérés mutatkozik: míg a fogyasztók legfeljebb 8-10 éves CPPA szerződéses futamidőig mennének el, addig a beruházói és banki oldalnak 15 éves CPPA szerződésekre lenne szüksége ahhoz, hogy megfeleljenek a nemzetközi anyabankok által kialakított hitelezési politikáknak.¹¹ A negatív revenue tail egyelőre nem komfortos a bankok számára.

Ezért a CPPA-k létrejöttét jelentősen támogathatják az olyan szakpolitikai intézkedések, amelyek a bankok kockázatát csökkentik és megkönnyítik a bankok számára a negatív revenue tail felé való elmozdulást.

A partnerkockázat mérséklése esetében említett állami hitelgarancia struktúrák és alárendelt finanszírozás bevonása a futamidő igények közötti eltérés áthidalásában is segíthetnek akár kombináltan is:

- **Állami hitelgarancia struktúrák, melyek a CPPA megszűnését követően biztosítják a bankhitel megtérülését.** Ezek különböző struktúrákban valósulhatnak meg, például fedezhetik a PPA érvényességi idejének vége és a bankhitel végső lejáratá között fennálló teljes hitelösszeget, de korlátozódhatnak a corporate PPA érvényességi idejét követően a bankhitel futamidejének végéig a CPPA-t felváltó kereskedői PPA alacsonyabb árazásából adódó bevétel és cash-flow kiesésre (cash deficiency garancia).
- **Alárendelt finanszírozás bevonása.** Ez esetben a bankhitel a CPPA futamidejére korlátozódhat, ami nulla revenue tailt biztosít a banki hitelező számára, és a CPPA lejáratát

¹¹ Az európai CPPA-k átlagos hossza 11 év volt 2021-ben. (ICIS)

követő negatív revenue tail időszakára egy kiegészítő állami finanszírozó nyújthatna alárendelt/mezzanine finanszírozási forrást.

A fenti eszközökön túl további eszköz lehet majd a jövőben a **fedezett értékpapír-/kötvénystruktúrák kialakítása**. Ennek során több erőmű projekt portfolióba rendezésével, diverzifikált CPPA lejáratú struktúra mellett kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok segítségével a banki hitelezők mellett egyéb tőkepiaci forrás is bevonható lenne akár negatív revenue tail mellett is, amennyiben az intézményi befektetők részéről erre van étvágy. Fedezett kötvények kibocsátására ugyanakkor jelenleg nem léteznek kiforrott hazai tőkepiaci jogszabályok, viszont a benne rejlő lehetőségek miatt ezzel a megoldással és a megvalósításához szükséges lépésekkel egy későbbi Fórum alkalmával kiemelten foglalkozunk majd.

3. Robin Hood adó

Indokolt a megújuló áramtermelők Robin Hood adó fizetés alóli mentességét üzleti modell semlegessé tenni, azaz a mentességet a CPPA konstrukcióban megvalósuló projektekre is kiterjeszteni. Miközben a jelenleg hatályos szabályozás¹² alapján a 31%-os, adózás előtti eredményre¹³ vonatkozó Robin Hood adó a KÁT és METÁR rendszerben értékesítő, 50 MW kapacitás alatti termelőkre nem vonatkozik, addig minden más termelőre kivetésre kerül, azaz a KÁT és METÁR rendszeren kívüli megújuló energia alapú erőmű beruházások esetében is meg kell fizetni. Ez alapján, ha egy megújuló erőmű beruházás tisztán piaci alapon, állami támogatás nélkül, CPPA keretében jön létre, kettős hátrányt szenved ahhoz képest, mintha METÁR támogatást igényelne, hiszen nem kap államilag garantált prémiumot, és még plusz adót is kell fizetnie. A megújuló energia alapú termelők aszimmetrikus mentesítése a Robin Hood adó fizetési kötelezettség alól kedvezőtlen módon a METÁR felé tolja az új beruházókat a piac és állam szempontjából is kívánatosabb piaci alapú megoldások, pl. a CPPA helyett.

A Robin Hood adó alóli mentesítésen túl a fogyasztók és erőművi beruházók oldaláról a CPPA-n alapuló projektek iránti étvágyat további, fundamentálisan megalapozott (adó)kedvezmények is javíthatják. Ilyen lehet például a **CPPA szerződéssel rendelkező nagyfogyasztók KÁT/METÁR pénzeszköz fizetés alóli mentesítése** a szerződéses mennyiség erejéig, hiszen a CPPA keretében eleve megújuló energiát fogyaszt a felhasználó.

¹² A távhőszolgáltatás versenyképesebbé tételéről szóló 2008. évi LXVII. törvény 4 - 10. cikkei.

¹³ A törvényben meghatározott tételekkel növelt és csökkentett, korrigált adózás előtti eredményre.

+ Hálózati csatlakozási kapacitáshiány

A naperómű fejlesztési projektek az utóbbi időszakban egyre gyakrabban akadnak el az elosztói vagy átviteli hálózati csatlakozás igénylésekor. A projektek a hálózati társaságtól gyakran kapnak visszautasítást, vagy sok évvel későbbi, például 2030-ra szóló csatlakozási dátumot.

A 2021. július 1-től életbe lépett VET módosítás¹⁴ erre a problémára kíván érdemi megoldást nyújtani azzal, hogy előírja a hálózati társaságok számára a szabad kapacitások féléves rendszerességgel történő meghirdetését,¹⁵ és a meghirdetett kapacitásokra beérkezett igényekre kapacitáskiosztási eljárás kidolgozását. A törvénymódosítás fontos további eleme, hogy az igénylők csak pénzügyi biztosíték ellenében vehetnek részt a kapacitáskiosztási eljárásban, így elkerülhető a korábbi években tapasztalt 'virtuális' kapacitásfoglalás.

A rendszer egyelőre még nem lépett életbe, a részletszabályok, amelyeket a MAVIR üzemi szabályzata és az elosztói szabályzat határoz majd meg, kidolgozás alatt vannak. Kapacitások meghirdetésére még nem került sor. A jelenlegi átmeneti időszakban a kapacitáskiosztás szünetel.

A szabad kapacitások elérhetetlensége és elégtelensége a naperóművi kapacitásbővülés legfőbb gátja lehet. (A CPPA-k esetében a hálózatos CPPA-k elindulását akadályozhatja, és ezzel a telephelyi CPPA-k felé tolhatja a piacot.)

Mindezért kiemelten fontos, hogy minél hamarabb átlátható, piackonform, VET szerinti kapacitáskiosztási rendszer lépjen életbe. Ennek hiánya és az átmeneti szakasz elhúzódása nagyfokú bizalmatlanságot okoz a szektorban.

A kapacitáskorlátos helyzet enyhítésére az elosztói rugalmassági piac mihamarabbi elindítása lehet egy további eszköz. Így a kapacitásigények kielégítése nemcsak időigényes infrastruktúra beruházásokkal lenne kezelhető. A rugalmassági piac bevezetése ráadásul az új naperómű projekteket is arra ösztönözné, hogy eleve rugalmas termék kiépítésében legyenek érdekeltek.

---

¹⁴ 2007. évi LXXXVI. törvény a villamos energiáról, 35 § (8) (9) szakasz.

¹⁵ „a megújuló energiaforrásból villamos energiát termelő hálózatokhoz való hozzáféréseinek elősegítése érdekében...hathavi rendszerességgel a nagyfeszültségű és a nagy/középfeszültségű transzformátorállomásokhoz rendelt, az aktuális szabad kapacitásokról, és a csatlakozás műszaki és várható gazdasági feltételeiről szóló részletes tájékoztatót tesznek közzé.”